

Koetshuis Weizigt

Duurzaamheidsparel
door de eeuwen heen

Koetshuis Weizigt

Duurzaamheidspareel door de eeuwen heen

Was Koetshuis Weizigt in de 19de eeuw eigendom van een welgestelde familie. Anno nu is Weizigt hét centrum voor duurzaamheid in Dordrecht en de regio. Waar eens paarden stonden, stimuleert Weizigt nu duurzaam denken en handelen met aantrekkelijke recreatie-, communicatie- en educatieprogramma's.

Weizigt: Natuurlijk duurzaam!

Op allerlei manieren stimuleert Weizigt duurzaam denken en handelen in Dordrecht en de regio. Bijvoorbeeld met de meest duurzame Stadsboerderij van Nederland, Ruim twee hectare uniek natuurterrein met mooie faciliteiten, ontdektochten en het professionele aanbod van educatieve programma's.

Volop mogelijkheden voor inwoners en scholen om te ontdekken, leren en recreëren en voor bedrijven en andere organisaties om bijeenkomsten te organiseren, elkaar te ontmoeten en kennis op te doen. Weizigt inspireert tot duurzaam denken en handelen.

Geschiedenis Koetshuis Weizigt

De eerste steen voor rijksmonument Koetshuis Weizigt werd in opdracht van de familie De Roo gelegd in mei 1886. Het gebouw had een koetsenstalling, een paardenstal, diverse werkruimtes en een dienstwoning. In het voorhuis woonden de koetsier met zijn gezin en de tuinbaas.

In de ruimte voor de rijtuiggen stonden naast een jachtwagen en een dogkar

diverse koetsen, waaronder een Berliner en een Victoria. Ook had de Roo drie arrensleden. Met de dogkar reed hij langs zijn vele boerderijen en landerijen. De koetsier zat dan achter op de kar om in te grijpen als dat nodig was.

Als groot paardenliefhebber stak De Roo veel geld in de aankleding van onder meer de paardenstal.

De paardenboxen werden rijkelijk voorzien van geel koper. Bijzondere tegels sierden de muren. De plafonds werden afgewerkt met op Brussels kant lijkende ornamenten. Kopergravures boven de ruiven met

klinkende namen als Zephyr, Selena en Cesar doen vermoeden dat de paarden er elk moment terug zullen keren.

Familie De Roo

In 1886 gaf landgoedeigenaar De Roo sr. opdracht om op zijn landgoed Weizigt een koetshuis te bouwen. De Roo kwam uit een zeer vermogende familie die diverse villa's bewoonde. Villa Daalhuizen stond in Velp (Gelderland) en de andere villa's op het Eiland van Dordrecht. Het Houten Huis aan de Reeweg zuid was het zomerhuis. Het winterverblijf van de familie De Roo was villa Weizigt (1795) aan de Krispijnseweg. Het bijbehorende landgoed strekte zich uit van de Krispijnseweg tot aan het abattoir aan het eind van het Boonepad.

Op het landgoed bezat de familie ook een orangerie en een kas.

De Roo was onder meer eigenaar van 83 boerderijen op het Eiland van Dordrecht en in de Hoeksche Waard.

De zoon van De Roo was van 1914 tot 1945 burgemeester van Dubbeldam. In 1936, na het overlijden van De Roo sr., vertrok de familie naar Velp. Maar liefst vijftig verhuishagens waren nodig om de inboedel over te brengen.

Architectuur

De architectuur van Koetshuis Weizigt is zeer fraai. De stijl is eclectisch. Verschillende stijlen uit voorgaande periodes komen terug: Romaans en Gotisch. Deze stijl kwam in de 19de eeuw veel voor. De buitenkant van het gebouw is betrekkelijk sober. De symmetrische gevels zijn op de hoeken afgesloten met verhoogde hoekpilasters. De achtergevel heeft twee dubbele poortdeuren met boven beide deuren een paardenhoofd in de topgevel. De rondboogfriezen en het reliëf geven de voorgevel een levendig aanzien.

Restauratie

Begin 1990 werd het vervallen Koetshuis Weizigt op de Monumentenlijst geplaatst en rond 1995 duurzaam gerestaureerd. Alle 19de eeuwse elementen werden hergebruikt. Daardoor zijn de prachtig betegelde vloeren en wanden en de rijk

versierde plafonds in de Zadelkamer en Koetsruimte bewaard gebleven. Ook het hang- en sluitwerk werd gerestaureerd. De fraaie houtconstructie op de enorme zolder kreeg zijn oorspronkelijke staat terug.

Landgoed Weizigt

Landgoed Weizigt ontstond aan het einde van de 18de eeuw. De Krispijnseweg was toen nog een smal landweggetje. Het landgoed lag oorspronkelijk aan de rand van de stad, omringd door weilanden met 'zicht op de wei'. De familie De Roo was eigenaar van landerijen aan beide zijden van de Krispijnseweg. Bij de buitenplaats was een koetshuis met stallen en een manege. Verder lagen achter de villa een grote tuin, een tropische plantenkas, een orangerie en een bos. In het bos was een hoenderpark met een vijver. Op de plaats van het huidige Weizigtpark waren de weilanden van het landgoed te vinden.

Door de aanleg van de spoorbaan in 1866 en later de Krispijntunnel moest een groot deel van het landgoed worden prijsgegeven. In 1942 kocht de gemeente Dordrecht de gronden en het Koetshuis van de familie De Roo met het oog op toekomstige stadsuitbreiding. Een eerdere poging het landgoed te kopen, in 1921, was mislukt. Na de Eerste Wereldoorlog verdween het landelijke karakter grotendeels. In 1946 werd een groot deel van het landgoed gebruikt voor de aanleg van het Weizigtpark.

Dit park werd in 1948 officieel geopend.

De villa en het Koetshuis zijn bewaard gebleven. Zij kregen een herbestemming. Woningcorporatie Woonbron werd eigenaar van de villa met omliggende terreinen; in het Koetshuis is Duurzaamheidscentrum Weizigt gevestigd. Ook het erachter liggende terrein van ruim 2 hectare behoort tot het Duurzaamheidscentrum. Op het terrein van Woonbron zijn nog restanten te zien van de orangerie uit 1838, vermoedelijk gebouwd door de bekende tuinarchitect J.D.Zocher. Ook het er tegenaan gebouwde vervallen washuisje (1886) staat er nog.